

УДК 687. 4

АНАЛІЗ АСОРТИМЕНТУ КАПЕЛЮХІВ ДЛЯ РОЗРОБКИ БАЗ ДАНИХ

Студ. П.О. Піддубна, гр. БШск-16
Науковий керівник Т.П. Артеменко
Київський національний університет технологій та дизайну

Мета і завдання. Капелюх у житті людства з'явився ще в період Давньої Греції та слугував захистом від сонця, дощу та вітру, тобто від кліматичних умов. Це був капелюх, який мав широкі криси та фіксацію у вигляді ремінця чи стрічки. Цей головний убір змінював свою форму з плином часу та моди чи потреб. Він мав неабияку цінність у житті людини та її комунікативних відносинах з іншими, був прикрасою та своєрідним предметом розкоші [1]. Зараз така функція капелюхів зникла, але його естетичність та актуальність не змінилась. Тому доцільно проаналізувати сучасний асортимент капелюхів для розширення бази даних та з метою розробки нових моделей та методів в процесі їх проектування.

Об'єкт та предмет дослідження. Об'єктом дослідження є процес проектування капелюхів. Предметом дослідження є асортимент капелюхів.

Методи та засоби дослідження. Дослідження базувались на аналізі та обробці інформації щодо історичного розвитку та вивчення ознак асортименту головних уборів, ознак та методів формоутворення капелюхів.

Наукова новизна та практичне значення отриманих результатів. Проаналізовано асортимент капелюхів, що дає змогу виявити актуальність та функціональні властивості цього предмета гардеробу, розробити нові енергоефективні методи формоутворення при застосуванні новітнього обладнання та сучасних конструктивно-технологічних рішень.

Результати дослідження. В. Даль писав, що капелюх – це такий елемент одягу «вид якого та назва може змінюватися кожного дня» [1]. Це один з різновидів головних уборів та найпопулярніших серед чоловіків та жінок, при виготовлення якого використовують фетр, сукно, шкіру, хутро, листя рослин, тканину та інші матеріали. Основними складовими будь-якої моделі капелюхів вважаються: денце, поля (криси) і тулія (стінка, наголовок). До асортименту капелюхів входять такі основні види: панама, азіатський капелюх, сомбреро, гаучо, циліндр, казанок, федора, трідбі, хомбург, канотье, ковбойський капелюх, тірольський капелюх, таблетка, крилатий [2, 3]. В залежності від виду та застосовуваних матеріалів використовуються такі способи формоутворення як конструктивний, ткацтво, надання форми за допомогою волого-теплової обробки, вібро- та гідроформування деталей. В таблиці 1 представлено основні характеристики різновидів капелюхів.

Висновки. В роботі проведено аналіз асортименту капелюхів, на основі чого можна сформулювати базу даних для цілей проектування головних уборів.

Ключові слова. Капелюх, метод формоутворення, асортимент.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Андреева Р.П. Энциклопедия моды: – СПб.: Литера, 1997, – 416 с.
2. Головные уборы XVI века [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ngasanova.livejournal.com/1485945.html>
3. История костюма. Стили и направления: Учеб. пос./ Под ред. Э.Б. Плаксиной. – М.: Академия, 2004. – 224 с.

Сучасні матеріали і технології виробництва виробів широкого вжитку та спеціального призначення

Технологія та конструювання швейних виробів

Таблиця 1 – Асортимент капелюхів

№	Назва	Історія появи, ознаки виробу	Зображення	Матеріал	Метод формоутворення
1	Тірольський	З'явився в XIX столітті. Капелюх зеленого кольору з пером носили бійці оборонних загонів тірольських сіл в Альпах.		Шкіра, фетр, тканина	За допомогою ВТО та спецзасобів
2	Гаучо	З'явився в XVII ст. серед представників аргентинської субетнічної групи гаучо		Фетр, тканина, шкіра, волок	Кроєний
3	Панама	Капелюх з соломки, винайдений в XV столітті в Еквадорі		Соломка токілія, або пряжа	Ручне чи машинне ткацтво
4	Азіатський капелюх	З'явився в Східній і Південно-Східній Азії. Жорстка форма, конічна, без крис.		Пальмове листя, бамбук текстиль	Ручне плетіння
5	Сомбреро	Іспанський капелюх. Прообраз сомбреро в XIII столітті носили монгольські вершники.		Соломка, оксамит, войлок	Плетений, кроєний
6	Циліндр	Британський капелюх. Пошитий Джоном Гетерінгтоном в 1797 році		Фетр, тканина, шкіра, войлок	Кроєний
7	Федора	Був винайдений в кінці 1880-х, названий по імені княгині Федори Ромазової, героїні популярної в ті роки п'єси «Федора»		Шкіра, фетр, тканина	Кроєний, за допомогою ВТО та спецзасобів
8	Крислатий	З'явився в середньовічній Європі		Шкіра, фетр, тканина	Кроєний, з допомогою ВТО та спецзасобів
9	Казанок	Чоловічий варіант з'явився в 1849 році у Британії.		Шкіра, фетр, тканина	За допомогою ВТО та спецзасобів
10	Хомбург	З'явилася в кінці XIX століття в німецькому курортному місті Бад-Хомбург.		Шкіра, фетр, тканина	За допомогою ВТО та спецзасобів
11	Канотье	З'явився в кінці XIX ст. як капелюх для гондольєрів, був запозичений з екіпіровки французьких моряків. Символ Венеції.		Соломка	Плетіння ручне чи машинне
12	Ковбойський, капелюх Стетсона	В 1870-х роках капелюшний майстер Джон Стетсон організував фабричне виробництво капелюхів для ковбоїв		Шкіра, фетр, тканина	Кроєний